

EFEKTY UCZENIA SIĘ I TREŚCI PROGRAMOWE DLA ZAJĘĆ

Kierunek: **Kultura klasyczna**

Poziom studiów: **Studia drugiego stopnia**

Nazwa zajęć: **Epika grecka w oryginale**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi przełożyć fragment greckiego eposu z uwzględnieniem jego specyfiki gatunkowej
2. potrafi zidentyfikować i przetłumaczyć właściwie formy dialektalne obecne w tekście
3. potrafi zastosować wiedzę historyczno-literacką do przełożenia tekstu
4. potrafi zastosować znajomość paradygmatów gramatyki opisowej do przełożenia tekstu

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści w celu prawidłowego identyfikowania priorytetów służących realizacji rozmaitych zadań zawodowych i społecznych tłumacza, pogłębiania refleksji etycznej dotyczącej badań naukowych oraz pracy tłumacza oraz do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, oraz rozwijania dorobku zawodowego z wykorzystaniem myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy

Treści programowe dla zajęć:

Analiza tekstu pod kątem cech charakterystycznych dla eposu.

Analiza tekstu pod kątem form dialektalnych.

Analiza tekstu pod kątem historyczno-literackim.

Przekład tekstu greckiego na język polski.

Warianty tłumaczenia i rejestry językowe.

Nazwa zajęć: **Czytanie Odysei**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna w pogłębionym stopniu wybrane problemy związane z badaniem ważnego dla kultury europejskiej eposu, jakim jest Odyseja, wie, jak wskazać i omówić pokrewne temu eposowi utwory epickie (głównie Iliadę)

w zakresie umiejętności:

1. potrafi krytycznie przedstawić poglądy współczesnych badaczy na temat autorstwa, powstania i kontekstu macierzystego Odysei, potrafi zająć samodzielne stanowisko wobec nich
2. potrafi w sposób naukowy wykorzystać literaturę prymarną i sekundarną w sposób odnotowujący źródła pozyskanej wiedzy w samodzielnym opracowaniu zagadnień dotyczących analizowanego dzieła literackiego
3. potrafi porównać walory przekładów Odysei na język polski
4. potrafi przedstawić wieloaspektową analizę poszczególnych urywków Odysei, uwzględniającą tradycyjne i nowoczesne podejście do zagadnienia i wskazać typowość lub wyjątkowość cech charakterystycznych danego urywka

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do definiowania zagadnień badawczych i instruktywnego przedstawiania wyników swojej pracy uczestnikom zajęć
2. jest gotów/owa do podjęcia partnerskiego dialogu z przedstawicielami odmiennych postaw badawczych i strategii przekładowych, wynikających m.in. z kontekstu ideowo-historycznego tłumacza

Treści programowe dla zajęć:

Wybrane zagadnienia szczegółowe dotyczące funkcjonowania najwcześniejszej epiki greckiej.

Wybrane zagadnienia dotyczące kształtowania się epickiego paradygmatu (na przykładzie Odysei) treściowego, stylistycznego itp.

Analiza i interpretacja dwudziestu czterech ksiąg Odysei, ze szczególnym uwzględnieniem miejsc paradygmatycznych dla późniejszego kanonu arcydzieł epickich.

Wybrane zagadnienia współczesnej metodologii badań literackich i ich zastosowania do tekstu Odysei.

Wybrane zagadnienia komparatystyczne dotyczące Odysei i późniejszej epiki greckiej.

Nazwa zajęć: **Dialekty języka greckiego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma zaawansowaną wiedzę na temat dziejów, zakresu użycia i klasyfikacji dialektów greckich
2. ma podstawową wiedzę na temat pism egejskich i wariantów alfabetów greckich

w zakresie umiejętności:

1. kompetentnie stosuje terminologię językoznawczą z zakresu dialektologii
2. posiada umiejętność rozumienia tekstów napisanych w dialektach greckich

Treści programowe dla zajęć:

Dialekty literackie języka starogreckiego.
Dialekt mykeński.
Dialekty eolskie.
Dialekty arkado-cyprijskie i pamfilijski.
Dialekty doryckie i północno-zachodnie.

Nazwa zajęć: **Językoznawstwo indoeuropejskie**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma pogłębioną wiedzę z zakresu językoznawstwa indoeuropejskiego
2. ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych języków indoeuropejskich
3. zna terminologię z zakresu językoznawstwa diachronicznego

w zakresie umiejętności:

1. potrafi przeprowadzić analizę porównawczą w zakresie językoznawstwa indoeuropejskiego

Treści programowe dla zajęć:

Najważniejsze zagadnienia językoznawstwa indoeuropejskiego.
Języki indoirañskie.
Języki bałtosłowiańskie.
Języki germańskie.
Języki italskie i celtyckie.
Języki indoeuropejskie używane w Azji Mniejszej i na Bałkanach.
Języki tocharskie.

Nazwa zajęć: **Przekład literacki poezji antycznej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna główne tendencje przekładowe obowiązujące w literaturze polskiej (i europejskiej) na przestrzeni różnych epok w odniesieniu do poezji greckiej/łacińskiej
2. zna znaczenie pojęć z zakresu sztuki przekładu niezbędnych w przekładach poezji greckiej/łacińskiej
3. rozumie związek między kontekstem historycznym i kulturowym a wyborem strategii przekładowych na przestrzeni wieków w odniesieniu do przekładu poezji greckiej/łacińskiej

w zakresie umiejętności:

1. potrafi ocenić zastosowane przez tłumacza strategie na konkretnym przykładzie poezji greckiej/łacińskiej
2. potrafi tworzyć własne strategie przekładu poezji greckiej/łacińskiej
3. potrafi ocenić zastosowane przez tłumacza strategie na konkretnym przykładzie poezji greckiej/łacińskiej
4. potrafi łączyć kontekst historyczny i kulturowy z wyborem strategii przekładowych na przestrzeni wieków w odniesieniu do przekładu poezji greckiej/łacińskiej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do myślenia o przekładzie tekstu antycznego jako fundamencie budowania więzi pomiędzy epokami i pokoleniami tłumaczy
2. jest gotów/owa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści w celu prawidłowego identyfikowania priorytetów służących realizacji rozmaitych zadań zawodowych i społecznych tłumacza, pogłębiania refleksji etycznej dotyczącej badań naukowych oraz pracy tłumacza oraz do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, oraz rozwijania dorobku zawodowego z wykorzystaniem myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy

Treści programowe dla zajęć:

Główne tendencje przekładowe obowiązujące w literaturze polskiej (i europejskiej) na przestrzeni różnych epok w odniesieniu do poezji greckiej/łacińskiej.
Pojęcia z zakresu sztuki przekładu niezbędne w przekładach poezji greckiej/łacińskiej.
Strategie zastosowane przez tłumacza na konkretnym przykładzie poezji greckiej/łacińskiej.

Tworzenie własnych strategii przekładu poezji greckiej/łacińskiej.

Nazwa zajęć: Ideologiczny wizerunek cesarzy rzymskich w rzymskiej propagandzie wizualnej
Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka
w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie w stopniu pogłębionym, rozszerzonym i uporządkowanym wiedzę przedmiotową oraz terminologię z zakresu historii i ideologii starożytnej oraz numizmatyki antycznej, prowadzącą do specjalizacji w obszarze badań nad kulturą klasyczną oraz umożliwiającą jej rozwój i twórcze zastosowanie w działalności zawodowej

2. zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych z innymi dyscyplinami i dziedzinami nauk oraz zastosowanie metod i narzędzi innych dyscyplin naukowych w pracy historyka

3. zna i rozumie w stopniu rozszerzonym i pogłębionym terminologię nauk historycznych oraz terminologię nauk humanistycznych i nauk społecznych w ich powiązaniu z historią, a także metody badawcze wykorzystywane w badaniach nad numizmatyką antyczną

w zakresie umiejętności:

1. potrafi przygotowywać samodzielnie prace popularnonaukowe i naukowe w języku ojczystym, będące wynikiem badań naukowych, komentować, opatrywać przypisami oraz przygotowywać do publikacji złożone teksty, zgodnie z kanonami krytyki przyjętymi w wybranej sferze nauk historycznych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy na temat kreowania wizerunku cesarzy rzymskich, uczestniczenia w dyskusjach naukowych na ten temat i prezentowania postawy etycznej historyka oraz szacunku do innych poglądów w dyskusji

Treści programowe dla zajęć:

Terminologia związana z ideologią, autoprezentacją i propagandą w starożytnym Rzymie.

Formy ideologii cesarskiej i ich odzwierciedlenie w ówczesnych środkach przekazu.

Rodzaje i znaczenie antycznych wizualnych środków przekazu dla badań nad problematyką ideologii i propagandy cesarskiej.

Znaczenie okresu augustowskiego dla ukształtowania się obrazu cesarza w sztuce.

Cnoty/ wartości i polityka w ideologicznym obrazie cesarzy rzymskich i ich odzwierciedlenie w mennictwie.

Polityka dynastyczna cesarzy rzymskich oraz ideologia zwycięstwa przez pryzmat monet.

Wieczność cesarza - wieczność Rzymu w mennictwie cesarskim.

Ideologiczny i propagandowy obraz cesarza w świetle propagandy wizualnej.

Nazwa zajęć: Methods of interpretation in archaeology

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie wartości poznawcze różnych kategorii źródłowych wykorzystywanych w archeologii pradziejowej i wczesnośredniowiecznej oraz zależności pomiędzy podejmowaną problematyką badawczą, przyjętą płaszczyzną teoriopoznawczą a doбором źródeł i ich cech

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zbudować adekwatny korpus źródeł na potrzeby realizacji wybranego przez siebie problemu badawczego oraz ustalenia zależności pomiędzy tymi dwoma elementami procesu badawczego; w rezultacie nabywa kompetencje badacza samoświadomego sposobów realizowania stawianych przez siebie problemów badawczych

2. potrafi wykorzystywać profesjonalną terminologię, właściwą archeologii, w języku angielskim na poziomie B2

3. potrafi przedstawić korpus źródeł na potrzeby realizowanego projektu badawczego w postaci wystąpienia konferencyjnego

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do odpowiedzialnego pełnienia roli archeologa z poszanowaniem dziedzictwa kultury klasycznej i zrozumieniem potrzeby nauki przez całe życie

Treści programowe dla zajęć:

Theory of archaeological record_cultural-historical and processual approach.

Theory of archaeological record_post-processual approach.

Formation processes & taphonomy.

Quantification & database.

Introduction to statistics: descriptive statistics and hypothesis testing.

Preparation of essay and glossary.

Nazwa zajęć: Kultury minojska i mykeńska oraz ich znaczenie dla cywilizacji europejskiej
Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka
w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie cechy kulturowe cywilizacji egejskiej oraz współczesnych jej ugrupowań Europy pradziejowej
2. zna i rozumie charakter powiązań między kulturą minojską i mykeńską a społecznościami pradziejowej Europy
3. zna, rozumie i potrafi scharakteryzować źródła archeologiczne związane z kształtowaniem się najstarszej cywilizacji europejskiej
4. zna i rozumie znaczenie najstarszej cywilizacji europejskiej (kultury strefy egejskiej) dla rozwoju kulturowego naszego kontynentu

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści w celu prawidłowego identyfikowania priorytetów służących realizacji rozmaitych zadań zawodowych i społecznych

Treści programowe dla zajęć:

Procesy kulturowe w okresie epoki brązu w strefie egejskiej.

Procesy kulturowe w okresie epoki brązu w Europie pradziejowej.

Analiza źródeł archeologicznych.

Powiązania i kontakty międzykulturowe między społecznościami strefy egejskiej i pradziejowej Europy.

Znaczenie cywilizacji strefy egejskiej dla rozwoju społeczności pradziejowej Europy.

Nazwa zajęć: Kultura starożytnego Egiptu

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka
w zakresie wiedzy:

1. ma wiedzę nt. periodyzacji dziejów i charakteru poszczególnych dziedzin kultury starożytnego Egiptu
2. zna i rozumie związki między naturą a kulturą w egipskiej cywilizacji
3. ma wiedzę nt. społeczeństwa starożytnego Egiptu
4. ma wiedzę nt. egipskiej religii, w tym eschatologii i obyczajów pogrzebowych
5. zna i rozumie najważniejsze dzieła architektury i sztuki, i rozumie ich kontekst
6. ma wiedzę nt. charakteru, znaczenia i środków wyrazu egipskiej ideologii władzy królewskiej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do pogłębiania refleksji etycznej dotyczącej badań naukowych oraz pracy zawodowej
2. jest gotów/owa do podjęcia partnerskiego dialogu z przedstawicielami odmiennych światopoglądów i postaw, różnych środowisk i kręgów kulturowych, oraz funkcjonowania w zróżnicowanym, zwłaszcza międzynarodowym, otoczeniu społeczno-kulturowym i zawodowym, z pamięcią o wymiarze etycznym podejmowanych działań

Treści programowe dla zajęć:

Krajobraz, warunki naturalne, fauna i flora a kultura starożytnego Egiptu

Spółczesność. Egipcjanie i obcy; struktura społeczna; rodzina; rodzina królewska

Pismo i piśmiennictwo

Religia – kosmogonia i kosmologia

Religia – kult. Świątynie, kler, pobożność prywatna

Religia – eschatologia. Obyczaje pogrzebowe

Faraon i ideologia władzy królewskiej

Architektura

Sztuka – rzeźba, relief, malarstwo

Nazwa zajęć: Badania dziejów idei politycznych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka
w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie terminologię dotyczącą badań nad myślą polityczną oraz główne kierunki rozwoju myśli politycznej od starożytności do czasów współczesnych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi krytycznie analizować teksty odnoszące się do myśli politycznej
2. potrafi dostrzegać wpływ idei politycznych na rzeczywistość
3. potrafi orientować się w zagadnieniach współczesnej myśli politycznej
4. potrafi formułować swoje stanowisko w kwestii idei politycznych, posługując się stosowną terminologią

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do podjęcia partnerskiego dialogu z przedstawicielami odmiennych światopoglądów i postaw, różnych środowisk i kręgów kulturowych, oraz funkcjonowania w zróżnicowanym, zwłaszcza międzynarodowym, otoczeniu społeczno-kulturowym i zawodowym, z pamięcią o wymiarze etycznym podejmowanych działań

Treści programowe dla zajęć:

Ewolucja myśli politycznej przez wieki.

Rozwój idei politycznych.

Nauka społeczna Kościoła.

Nazwa zajęć: **Teorie wojskowości bizantyńskiej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma pogłębioną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę o historii wojskowości Cesarstwa Rzymskiego ukierunkowaną na stosowanie jej w wybranej sferze specjalistycznej i badawczej

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych korzystając z zaleceń i wskazówek opiekuna naukowego

2. potrafi rozpoznawać, wykorzystywać i analizować teksty historiograficzne oraz z zakresu piśmiennictwa wojskowego; streszcza, zapisuje, kataloguje uzyskane tą drogą informacje i interpretuje je stosując metody badawcze

3. potrafi prezentować efekty swojej pracy w usystematyzowanej i przemyślanej formie w ramach zajęć prowadzonych zgodnie z metodą problem based learning

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do empatii w badaniach odnoszących się do świata wartości oraz postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych

Treści programowe dla zajęć:

Wojna na morzu i lądzie w późnym antyku.

Wegecjusz i łacińskie piśmiennictwo wojskowe. Dwa moduły PBL.

Literatura wojskowa w okresie panowania Macedończyków.

Nowe rozwiązania w literaturze wojskowej i stare topoi.

Nazwa zajęć: **Życie religijne starożytnych Rzymian**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie metody analizy i interpretacji źródeł historycznych, zasady korzystania z wykazów informacji o źródłach historycznych (takich jak bibliografie, bazy danych), ich rolę w badaniach historycznych oraz zasady ochrony praw autorskich

w zakresie umiejętności:

1. potrafi pracować w zespole, rozwiązywać typowe problemy z zakresu badań historycznych i prezentować ich wyniki, stosując odpowiednie instrukcje i procedury badawcze

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do niezależnego i samodzielnego wyrażania myśli, szanując w tym względzie prawa innych osób.

2. jest gotów/owa do wykorzystywania wiedzy z zakresu kultury klasycznej w życiu społecznym.

Treści programowe dla zajęć:

Religie, kulty, magia i inne ważne pojęcia.

Najstarsze religie rzymskie.

Religie republiki rzymskiej.

Religie cesarstwa rzymskiego.

Magna Materi, Izyda, Serapis i Mitra w Rzymie.

Chrześcijaństwo i judaizm w świecie rzymskim.

Nazwa zajęć: **Liryka łacińska w oryginale**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie umiejętności:

1. potrafi przełożyć urywek łacińskiego utworu lirycznego z uwzględnieniem jego specyfiki gatunkowej

2. umie zidentyfikować i określić właściwie formy poetyckie (tropy i figury) obecne w tekście

3. potrafi zastosować wiedzę historycznoliteracką do przełożenia tekstu

4. potrafi zastosować znajomość paradygmatów gramatyki opisowej do przełożenia tekstu

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do pogłębiania refleksji etycznej dotyczącej odpowiedzialności etycznej tłumacza
2. jest gotów/owa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści w celu prawidłowego identyfikowania priorytetów służących realizacji rozmaitych zadań zawodowych i społecznych, wynikających z wykonywania zawodu/funkcji tłumacza tekstów łacińskich, pamiętając o jego wymiarze etycznym, jak również konieczności rozwoju warsztatu przez całe życie

Treści programowe dla zajęć:

Problemy przekładu dzieła antycznego w ujęciu genologicznym.
Gramatyka łacińska jako podstawa przekładu stylistycznego.
Cechy genologiczne liryki w przekładzie.
Odwołania do innej twórczości opracowywanego autora i specyfiki jego twórczości.
Pogłębienie tekstu przetłumaczonego o analizę odwołań intertekstualnych.
Analiza porównawcza przekładów wybranego dzieła antycznego w języku łacińskim.
Wybór przez tłumacza edycji tekstu oryginalnego i znaczenie tego wyboru.

**Nazwa zajęć: Pieniądz w starożytności grecko-rzymskiej – wymiar ekonomiczny i ideologiczny
Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka**

w zakresie wiedzy:

1. posiada w stopniu pogłębionym, rozszerzonym i uporządkowanym wiedzę przedmiotową oraz zna terminologię z zakresu historii i gospodarki starożytnej, tudzież numizmatyki antycznej, prowadzącą do specjalizacji w obszarze badań nad starożytnością antyczną oraz umożliwiającą jej rozwój i twórcze zastosowanie w działalności zawodowej

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować, interpretować i wykorzystywać dla potrzeb własnych badań źródła numizmatyczne oraz przeprowadzić ich pogłębioną krytykę zgodnie z zasadami warsztatu naukowego historyka starożytności
2. potrafi komentować, opatrywać przypisami oraz przygotowywać do publikacji złożone teksty oraz pisać prace popularnonaukowe i naukowe w języku polskim z zastosowaniem różnorodnych form pisarstwa historycznego
3. potrafi samodzielnie zdobywać i pogłębiać wiedzę oraz doskonalić umiejętności badawcze w sposób pogłębiony, uporządkowany i systematyczny, wykorzystując nowoczesne techniki pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji
4. potrafi korzystać z różnorodnych form technologii informacyjnych, multimedii i zasobów Internetu (m.in. bazy numizmatyczne funkcjonujące w Internecie), a także oceniać i opracowywać pozyskane w ten sposób informacje
5. potrafi korzystać z terminologii fachowej nauk historycznych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do krytycznej oceny swojej wiedzy w zakresie pieniądza w starożytności grecko-rzymskiej, wykorzystywania nabytej wiedzy w ww. zakresie, np. w formie uczestniczenia w dyskusjach naukowych z poszanowaniem innych poglądów i etyki zawodowej historyka

Treści programowe dla zajęć:

Podstawy ekonomii i polityki świata grecko-rzymskiego.
Pieniądz w starożytności grecko-rzymskiej – podstawowe pojęcia, terminologia specjalistyczna, zagadnienia badawcze, kierunki badań historycznych i główne nurty badań w historiografii.
Systemy monetarne w Grecji i Rzymie, technika produkcji monet, organizacja mennictwa.
Rozwój historyczny pieniądza w Grecji i Rzymie.
Reformy pieniężne w świecie antycznymi ich znaczenie dla gospodarki.
Kryzysy gospodarcze w świecie Grecji i Rzymu.
Moneta w Grecji i Rzymie jako środek przekazu informacji, treści ideologicznych, upamiętniania, kreowania autoprezentacji i wyrazu tożsamości.

Nazwa zajęć: Wykład mistrzowski 1

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie terminologię stosowaną dla badań w zakresie kultury klasycznej - posiada w stopniu pogłębionym, rozszerzonym i uporządkowanym wiedzę przedmiotową i metodologiczną z zakresu omawianej podczas wykładu problematyki
2. zna i rozumie zasady pogłębionej krytyki źródłowej

w zakresie umiejętności:

1. potrafi w sposób krytyczny i pogłębiony analizować oraz interpretować realizowane na wykładach treści
2. potrafi posługiwać się w sposób pogłębiony teoriami i paradygmatami badawczymi właściwymi dla badań nad kulturą klasyczną

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/owa umiejscawiać własne badania w wybranej tendencji badawczej i powiązać je ze współczesnymi problemami społecznymi
2. jest gotowy/owa do podjęcia partnerskiego dialogu z przedstawicielami odmiennych światopoglądów i postaw, różnych środowisk i kręgów kulturowych, oraz funkcjonowania w zróżnicowanym, zwłaszcza międzynarodowym otoczeniu społeczno-kulturowym i zawodowym, troszcząc się o wymiar etyczny podejmowanych działań

Treści programowe dla zajęć:

Metodologia badań interdyscyplinarnych nad kulturą klasyczną.

Omówienie wybranych, pogłębionych, zagadnień z zakresu kultury klasycznej.

Badania źródłowe w kontekście kultury klasycznej.

Najnowsze trendy badawcze w nauce o antyku.

Nazwa zajęć: **Epika łacińska w oryginale**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie w stopniu pogłębionym terminologię specjalistyczną (prozodia, metryka, gramatyka opisowa)

w zakresie umiejętności:

1. potrafi czytać i tłumaczyć łacińskie utwory epickie (także spoza kanonu lektur licencjackich)
2. potrafi odnieść elementy kompozycji eposu do jego aspektów estetycznych i walorów artystycznych
3. potrafi odnieść zjawiska językowe w tekście do specyfiki stylu autora, gatunku i epoki historyczno-literackiej
4. potrafi rozpoznawać zjawiska i chwytów języka poetyckiego
5. potrafi odnieść elementy kompozycji eposu do jego aspektów estetycznych i walorów artystycznych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści w celu prawidłowego identyfikowania priorytetów służących realizacji rozmaitych zadań badawczych, zawodowych i społecznych, związanych z tłumaczeniem tekstów łacińskich, z pamięcią o etycznym wymiarze tłumacza tekstów dawnych

Treści programowe dla zajęć:

Konteksty historycznoliterackie twórczości czołowych epików (np. Ennius, Wergiliusz, Lukan).

Repozytorium epickich motywów narracyjnych i sposobów obrazowania (np. sceny typowe, katalogi, opisy pór dnia).

Zróżnicowanie heksametru (z elementami prozodii łacińskiej) w odniesieniu do walorów estetycznych tekstu.

Wybrane zjawiska epickiego idiomu poetyckiego (specyficzne formy gramatyczne, rejestr językowy).

Nazwa zajęć: **Archeologia połowa miast bliskowschodnich i antycznych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie umiejętności:

1. potrafi określić stan badań wybranego zagadnienia z zakresu archeologii polowej
2. potrafi omówić wybrane metody używane w praktyce badawczej archeologii polowej
3. potrafi przedstawić projekt archeologicznych badań terenowych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do odpowiedzialnego pełnienia roli archeologa, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych oraz rozwijania dorobku zawodowego z wykorzystaniem myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy
2. jest gotów/owa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści w celu prawidłowego identyfikowania priorytetów służących realizacji zadań zawodowych archeologa

Treści programowe dla zajęć:

Sposoby określenia stanu badań wybranego zagadnienia z zakresu archeologii polowej.

Określenie specyfiki prac terenowych na wybranych przykładach.

Metody wykorzystywane w badaniach polowych w basenie Morza Śródziemnego.

Projekt archeologicznych badań terenowych.

Nazwa zajęć: Literatura w warsztacie badawczym historyka

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie w stopniu rozszerzonym i pogłębionym terminologię nauk o literaturze w ich powiązaniu z historią
2. zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii i nauk o literaturze oraz zastosowanie metod i narzędzi innych narzędzi filologicznych w pracy historyka

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie zdobywać i pogłębiać wiedzę w zakresie historii form literackich

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do uznawania, że rozmaite techniki interpretacji zjawisk kultury i literatury są równie dopuszczalne w badaniach historycznych i jako takie winny być uznawane za równoprawne również wtedy, gdy przynoszą rozbieżne rezultaty; jest gotów/owa do prowadzenia polemiki w sposób uczciwy i kulturalny

Treści programowe dla zajęć:

Pochodzenie i początki literatury europejskiej.

Kwestia homerycka.

Dramat – między rytuałem a sztuką.

Wojna w literaturze greckiej.

Retoryka antyczna. Między literaturą a polityką.

Historia sacra i profana. Początki literatury chrześcijańskiej.

Hagiografia. Nowy rodzaj biografii.

Dzieje wielkich mężów. Literatura historyczna w służbie propagandy.

Boska komedia Dantego. Imaginarium zaświatów.

DonKichot z La Manchy – nowy rodzaj literackiego bohatera.

Byron i jego bohater romantyczny w Europie Środkowej.

Poezja i polityka. Przypadek poezji Juliana Tuwima.

Nazwa zajęć: Język angielski

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie umiejętności:

1. potrafi odszukać i zastosować przydatne informacje z literatury fachowej w języku angielskim oraz samodzielnie je analizować
2. zna i potrafi skutecznie stosować podstawową terminologię w języku angielskim w zakresie nauki o kulturze klasycznej i pokrewnych
3. potrafi uczestniczyć w dyskusji naukowej, przekazać w sposób klarowny swoje stanowisko z uwzględnieniem fachowej terminologii
4. potrafi pracować w zespole, pełniąc różne role, szanuje odmienne poglądy, umie się do nich odnieść w sposób etyczny i kulturalny
5. posługuje się językiem angielskim na poziomie B2 plus Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym przygotowanie wystąpień z zastosowaniem terminologii właściwej dla nauk o kulturze klasycznej i pokrewnych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/owa rozumieć potrzebę samokształcenia w zakresie pogłębiania znajomości języka specjalistycznego z uwzględnieniem różnych metod

Treści programowe dla zajęć:

Rozwijanie kompetencji językowych na poziomie B2 plus. Wprowadzanie i utrwalanie zaawansowanych struktur gramatycznych, rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu (podcasty związane z kulturą klasyczną oraz filmy dokumentalne), ćwiczenie różnych form pisemnych.

Wprowadzanie terminologii fachowej w zakresie nauk o kulturze klasycznej z wykorzystaniem analizowanych tekstów specjalistycznych w języku angielskim. Tworzenie baz leksykalnych związanych z danym tematem, ćwiczenia leksykalne (definiowanie nowych słów w języku angielskim, ustalanie znaczenia nieznanych wyrazów na podstawie kontekstu, aktywizowanie nowego słownictwa, słowotwórstwo, utrwalanie terminologii związanej z językiem dyscypliny).

Umiejętność pracy z artykułami związanymi z naukami o kulturze klasycznej. Czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie kluczowych informacji, tworzenie naukowych konspektów oraz podsumowań, przygotowanie raportów.

Ćwiczenie wystąpień publicznych: prezentacje, raporty, streszczenia, debaty, panele dyskusyjne. Zwracanie szczególnej uwagi na formę prezentacji, logikę wywodu, wprowadzanie formalnych zwrotów

niezbędnych do prowadzenia dyskursu, korzystanie z zasobów Internetu i innych środków audiowizualnych, doskonalenie poprawności gramatycznej i wymowy.

Tłumaczenie tekstów naukowych i popularnonaukowych z angielskiego na język polski; zwracanie uwagi na różnice stylistyczne i formalne pomiędzy językiem polskim i angielskim; ćwiczenie określonych strategii przekładowych, mających na celu przybliżenie i właściwe oddanie sensu oryginału.

Uwrażliwianie na problemy współczesnego świata i kształtowanie umiejętności wyrażania opinii na bieżące tematy społeczne, polityczne, kulturowe i gospodarcze.

Nazwa zajęć: **Język niemiecki**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyszukać i zastosować przydatne informacje z literatury fachowej w języku niemieckim oraz samodzielnie je analizować
2. zna i potrafi skutecznie stosować podstawową terminologię w języku niemieckim w zakresie nauki o kulturze klasycznej i pokrewnych
3. potrafi uczestniczyć w dyskusji naukowej, przekazać w sposób klarowny swoje stanowisko z uwzględnieniem fachowej terminologii
4. potrafi pracować w zespole, pełniąc różne role, szanuje odmienne poglądy, umie się do nich odnieść w sposób etyczny i kulturalny
5. posługuje się językiem angielskim na poziomie B2 plus Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym przygotowanie wystąpień z zastosowaniem terminologii właściwej dla nauk o kulturze klasycznej i pokrewnych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa rozumieć potrzebę samokształcenia w zakresie pogłębiania znajomości języka specjalistycznego z uwzględnieniem różnych metod

Treści programowe dla zajęć:

Rozwijanie kompetencji językowych na poziomie B2 plus. Wprowadzanie i utrwalanie zaawansowanych struktur gramatycznych, rozwijanie umiejętności rozumienia ze słuchu (podcasty związane z kulturą klasyczną oraz filmy dokumentalne), ćwiczenie różnych form pisemnych.

Wprowadzanie terminologii fachowej w zakresie nauk o kulturze klasycznej z wykorzystaniem analizowanych tekstów specjalistycznych w języku niemieckim. Tworzenie baz leksykalnych związanych z danym tematem, ćwiczenia leksykalne (definiowanie nowych słów w języku niemieckim, ustalanie znaczenia nieznanych wyrazów na podstawie kontekstu, aktywizowanie nowego słownictwa, słowotwórstwo, utrwalanie terminologii związanej z językiem dyscypliny).

Umiejętność pracy z artykułami związanymi z naukami o kulturze klasycznej. Czytanie ze zrozumieniem, wyszukiwanie kluczowych informacji, tworzenie naukowych konspektów oraz podsumowań, przygotowanie raportów.

Ćwiczenie wystąpień publicznych: prezentacje, raporty, streszczenia, debaty, panele dyskusyjne. Zwracanie szczególnej uwagi na formę prezentacji, logikę wyводу, wprowadzanie formalnych zwrotów niezbędnych do prowadzenia dyskursu, korzystanie z zasobów Internetu i innych środków audiowizualnych, doskonalenie poprawności gramatycznej i wymowy.

Tłumaczenie tekstów naukowych i popularnonaukowych z języka niemieckiego na język polski; zwracanie uwagi na różnice stylistyczne i formalne pomiędzy językiem polskim i niemieckim; ćwiczenie określonych strategii przekładowych, mających na celu przybliżenie i właściwe oddanie sensu oryginału.

Uwrażliwianie na problemy współczesnego świata i kształtowanie umiejętności wyrażania opinii na bieżące tematy społeczne, polityczne, kulturowe i gospodarcze.

Nazwa zajęć: **Wykład mistrzowski 2**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie terminologię stosowaną dla badań w zakresie kultury klasycznej - posiada w stopniu pogłębionym, rozszerzonym i uporządkowanym wiedzę przedmiotową i metodologiczną z zakresu omawianej podczas wykładu problematyki
2. zna i rozumie zasady pogłębionej krytyki źródłowej

w zakresie umiejętności:

1. potrafi w sposób krytyczny i pogłębiony analizować oraz interpretować realizowane na wykładach treści
2. potrafi posługiwać się w sposób pogłębiony teoriami i paradygmatami badawczymi właściwymi dla badań nad kulturą klasyczną

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/owa umiejscowić własne badania w wybranej tendencji badawczej i powiązać je ze współczesnymi problemami społecznymi
2. jest gotowy/owa do podjęcia partnerskiego dialogu z przedstawicielami odmiennych światopoglądów i postaw, różnych środowisk i kręgów kulturowych, oraz funkcjonowania w zróżnicowanym, zwłaszcza międzynarodowym, otoczeniu społeczno-kulturowym i zawodowym, z pamięcią o wymiarze etycznym podejmowanych działań

Treści programowe dla zajęć:

Metodologia badań interdyscyplinarnych nad kulturą klasyczną.

Omówienie wybranych, pogłębionych, zagadnień z zakresu kultury klasycznej.

Badania źródłowe w kontekście kultury klasycznej.

Najnowsze trendy badawcze w nauce o antyku.

Nazwa zajęć: **Praktyki/szkoła letnia EMCC/szkoła letnia EPICUR/projekt badawczy**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie wartości wynikające z praktycznego zastosowania wiedzy o kulturze klasycznej
2. zna i rozumie ofertę instytucji popularyzujących kulturę klasyczną w kraju i na świecie

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności zawodowe, kierując się wskazówkami opiekuna praktyki zawodowej
2. potrafi pracować samodzielnie, a także w środowisku zespołu badawczego
3. potrafi przygotowywać teksty naukowe i popularnonaukowe

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/owa do korzystania z pogłębionej wiedzy oraz do podtrzymywania więzi społecznych i promowania kultury klasycznej oraz jej wpływu na współczesną cywilizację
2. jest gotowy/owa do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, a także gospodarczych

Treści programowe dla zajęć:

Szkolenie z bezpieczeństwa i higieny pracy w miejscu realizacji praktyk.

Zasady pracy w zespole, także pod kierunkiem opiekuna praktyki.

Zapoznanie się z zakresem działalności i charakterystyką zakładu pracy.

Realizacja powierzonych zadań.

Nazwa zajęć: **Żydzi i judaizm poprzez wieki: Dzieje Żydów od starożytności po XX wiek**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie podstawowe pojęcia dotyczące dziejów Żydów, posiada pogłębioną wiedzę w zakresie dziejów Żydów
2. zna i rozumie mity, jakie narosły wokół Żydów na przestrzeni dziejów, w szczególności zaś na ziemiach polskich

w zakresie umiejętności:

1. potrafi scharakteryzować historiografię i rodzaje źródeł do poznania dziejów Żydów od starożytności do końca doby nowożytnej
2. potrafi scharakteryzować historiografię i rodzaje źródeł do poznania dziejów Żydów

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do podjęcia partnerskiego dialogu z przedstawicielami odmiennych światopoglądów i postaw, różnych środowisk i kręgów kulturowych
2. jest gotów/owa do podtrzymywania pamięci o kulturze żydowskiej

Treści programowe dla zajęć:

Przegląd i charakterystyka źródeł dotyczących dziejów Żydów polskich od starożytności do końca doby nowożytnej.

Przegląd i charakterystyka podstawowych opracowań syntetycznych i najważniejszych edycji źródłowych dotyczących dziejów Żydów.

Przegląd i charakterystyka historiografii dotyczącej dziejów Żydów od starożytności do końca doby nowożytnej.

Żydzi w życiu politycznym (kategorie podziału, podstawowe kierunki) i ich stosunki z otaczającym światem do czasów I wojny światowej.

Mity narosłe wokół Żydów na przestrzeni wieków.

Nazwa zajęć: Tradycja klasyczna w literaturze europejskiej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna mechanizmy transmisji najważniejszych tekstów antycznych
2. zna i rozumie najważniejsze sposoby recepcji literatury klasycznej w poszczególnych epokach
3. zna wybrane arcydzieła literatury europejskiej ze względu na obecność w nich wątków i motywów antycznych oraz odwołań do tekstów klasycznych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi scharakteryzować wybrane arcydzieła literatury europejskiej ze względu na obecność w nich wątków i motywów antycznych oraz odwołań do tekstów klasycznych, a także tradycję gatunkową
2. potrafi wskazać paralele między zjawiskami europejskimi a polskimi w zakresie funkcjonowania tradycji klasycznej w literaturze

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy o tradycji klasycznej w literaturze i odbieranych treści w celu prawidłowego identyfikowania priorytetów służących realizacji rozmaitych zadań zawodowych i społecznych
2. jest gotów/owa do pogłębiania refleksji etycznej dotyczącej badań naukowych związanych z koniecznością weryfikacji poprawności przekładów

Treści programowe dla zajęć:

Przejście od starożytności do wieków średnich. Trzy prerenesansy. Transmisja tekstów klasycznych.

Case study: Boecjusz.

Instytucje edukacyjne jako centra tradycji klasycznej.

Case study: Dante.

Renesans wobec prerenesansów.

Case study: Boccaccio i Petrarca (problem dwujęzyczności).

Translacja, imitacja, emulacja, parodia w kulturze renesansu i baroku. Horacjanizm sv. pindaryzm.

Jak mówić o sobie przy pomocy antyku? Case study: Montaigne.

Case study: Szekspir i recepcja antyku ("Koriolan").

Renesansowe i barokowe dyskusje wokół tragedii.

Case study: Corneille i Racine.

Spór starożytników z nowożytnikami (la querelle des Anciens et des Modernes).

Chrześcijaństwo w poszukiwaniu eposu. Case study: Jerozolima wyzwolona i jej polska recepcja.

Neohellenizm. Case study: Goethe.

Wiek XX i współczesność – zmierzch czy tryumf tradycji klasycznej?

Nazwa zajęć: Historia literatury bizantyńskiej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada pogłębioną wiedzę w zakresie greckiej literatury późnoantycznej i średniowiecznej
2. posiada pogłębioną wiedzę dot. literatury w różnych epokach greckiej cywilizacji i w różnych jej aspektach (filozofia, poezja, kultura popularna) i w tym zakresie posługuje się odpowiednią, terminologią.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu badań nad literaturą bizantyńską do prowadzenia własnych badań

Treści programowe dla zajęć:

Cechy specyficzne literatury bizantyńskiej.

Średniowieczna kultura pisma.

Przegląd najwybitniejszych dzieł literatury bizantyńskiej w porządku chronologiczno-gatunkowym.

Nazwa zajęć: Ideologia i propaganda zwycięstwa w starożytnym Rzymie epoki cesarstwa

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma w stopniu pogłębionym, rozszerzonym i uporządkowanym wiedzę przedmiotową oraz z zakresu terminologii w obszarze historii i ideologii antycznej oraz numizmatyki rzymskiej, prowadzącą do specjalizacji w obszarze badań nad kulturą klasyczną oraz umożliwiającą jej rozwój i twórcze zastosowanie w działalności zawodowej

2. zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych z innymi dyscyplinami i dziedzinami nauk oraz zastosowanie metod i narzędzi innych dyscyplin naukowych w pracy historyka

3. zna i rozumie znaczenie różnych rodzajów źródeł dla odtwarzania ideologii i propagandy

4. ma wiedzę o zróżnicowanych sposobach i środkach kształtowania ideologii cesarskiej w starożytnym Rzymie

5. zna i rozumie związki między ideologią a propagandą i potrafi je wykorzystywać w swoich badaniach

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie sformułować problem badawczy, rozwiązać go korzystając z metod typowych dla warsztatu badawczego historyka starożytności oraz zaprezentować wyniki swoich badań

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do wykorzystania zdobytej wiedzy w dyskusjach naukowych, prezentowania postawy etycznej w badaniach naukowych i pracy zawodowej

Treści programowe dla zajęć:

Formy ideologii cesarskiej i ich odzwierciedlenie w ówczesnych środkach przekazu. Rodzaje i znaczenie antycznych wizualnych środków przekazu dla badań nad problematyką ideologii i propagandy cesarskiej.

Terminologia związana z ideologią, autoprezentacją i propagandą zwycięstwa w starożytnym Rzymie. Zwycięstwo w starożytnym Rzymie - pojęcie i znaczenie.

Formy nagradzania za odniesienie zwycięstwa w cesarskim Rzymie i ich znaczenie ideologiczne.

Kreowanie obrazu cesarza zwycięskiego w świetle przekazów pisanych i sztuki (wybrane przykłady).

Virtutes Romanorum, cognomina ex virtute (wybrane przykłady).

Nazwa zajęć: Tradycje religijne Śródziemnomorza

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma pogłębioną wiedzę o religiach w Grecji i Rzymie

2. ma pogłębioną wiedzę o starożytnych religiach w Egipcie i na Bliskim Wschodzie

3. ma pogłębioną wiedzę na temat historii i rozwoju judaizmu

4. ma pogłębioną wiedzę o dziejach i odmianach chrześcijaństwa

5. ma pogłębioną wiedzę o dziejach i odmianach islamu

w zakresie umiejętności:

1. potrafi posługiwać się terminologią z zakresu religioznawstwa

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do podjęcia partnerskiego dialogu z przedstawicielami odmiennych religii, różnych środowisk i kręgów kulturowych, oraz funkcjonowania w zróżnicowanym, zwłaszcza międzynarodowym, otoczeniu społeczno-kulturowym i zawodowym, z pamięcią o wymiarze etycznym podejmowanych działań

Treści programowe dla zajęć:

Starożytne religie Bliskiego Wschodu.

Religie starożytnej Grecji i Rzymu.

Historia i cechy judaizmu.

Dzieje i odłamy chrześcijaństwa w południowej Europie, północnej Afryce i Lewancie.

Dzieje i odłamy Islamu w basenie Morza Śródziemnego.

Nazwa zajęć: Antyk w basenie Morza Czarnego. Ludzie, gospodarka i architektura

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada pogłębioną wiedzę o procesach historycznych zachodzących na państwach położonych w basenie Morza Czarnego

2. zna i rozumie chronologiczną kolejność kultur w basenie Morza Czarnego wraz z wykazaniem ciągłości między nimi

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyjaśnić najważniejsze czynniki historyczne, polityczne i społeczne wpływające na historyczny rozwój państw położonych w regionie Nadczarnomorskim

2. potrafi zinterpretować i przeprowadzić krytykę źródeł historycznych, włączać do badań i analiz materiały archeologiczne, epigraficzne, ikonograficzne

3. posiada umiejętność analizowania wydarzeń i procesów historycznych zachodzących w regionie Nadczarnomorskim w oparciu o analizę porównawczą na potrzeby własnych badań, a także na zasadach przyczynowo-skutkowych w oparciu o literaturę przedmiotu

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/owa rozpoznawać poziom swojej wiedzy i umiejętności; ma gotowość zrozumienia potrzeby ciągłego uczenia się
2. jest gotów/owa do podjęcia partnerskiego dialogu z przedstawicielami odmiennych światopoglądów i postaw, różnych środowisk i kręgów kulturowych, oraz funkcjonowania w zróżnicowanym otoczeniu promując wiedzę o kulturze klasycznej

Treści programowe dla zajęć:

Historia badań nad antykiem w regionie Nadczarnomorskim.
Pontos Axeinos i Pontus Euxinus w antycznych źródłach pisanych.
Wielka kolonizacja wybrzeża Morza Czarnego od VIII do VI w. p.n.e. Przemiany etnokulturowe pod wpływem procesów migracyjnych.
Cywilizacja grecka na skraju oikumene. Polityka, religia, kultura.
Kierunki rozwoju gospodarczego Królestwa Bosporańskiego i Chersonezu Taurydzkiego w antyku.
Życie na rozdrożu (relacje ekonomiczne i handlowe).
Architektura jako wyraz potencjału ekonomicznego miast antycznych.
Rzymska obecność wojskowa w regionie w okresie pryncypatu.

Nazwa zajęć: **Seminarium magisterskie**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie znaczenie i miejsce nauk o kulturze antycznej w obszarze nauk humanistycznych i społecznych
2. ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę z zakresu historii, literaturoznawstwa, językoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii oraz terminologię nauk humanistycznych i nauk społecznych w ich powiązaniu z historią, literaturoznawstwem, językoznawstwem oraz naukami o kulturze i religii; przeprowadza kwerendę bibliograficzną i źródłową
3. ma sprecyzowane zainteresowania badawcze oraz opanowaną na poziomie zaawansowanym terminologię związaną z własnymi zainteresowaniami naukowymi; formułuje pytania badawcze;
4. zna rozumie relacje pomiędzy przeszłością a aktualnymi problemami społecznymi, gospodarczymi i politycznymi; formułuje tezy
5. ma pogłębioną wiedzę z zakresu warsztatu badacza kultury klasycznej
6. zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne nauk o kulturze klasycznej z innymi naukami;

w zakresie umiejętności:

1. zna różne metody analizy i interpretacji źródeł historycznych właściwe dla badań z wybranego obszaru nauk historycznych oraz potrafi przeprowadzić ich pogłębioną krytykę
2. potrafi zaprezentować efekty swojej pracy na seminarium w różnorodnej formie, między innymi posługując się technikami multimedialnymi
3. potrafi systematycznie i samodzielnie zdobywać wiedzę oraz rozwijać własne zainteresowania naukowe
4. bierze udział w seminaryjnej dyskusji oraz innych formach naukowej wymiany poglądów; potrafi uzasadniać swoje stanowisko, szanując jednocześnie odmienne opinie i krytyczne oceny
5. potrafi umiejętnie stosować aparat krytyczny podczas redagowania tekstów naukowych różnego typu
6. potrafi zredagować tekst naukowy i popularnonaukowy, zna sposoby promocji wiedzy o kulturze klasycznej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/owa kształcić kompetencje pozwalające na popularyzację wiedzy historycznej w środowisku lokalnym
2. jest gotowy/owa stosować normy etyczne w pracy naukowej oraz zna i stosuje przepisy prawa związane z przestrzeganiem własności intelektualnej

Treści programowe dla zajęć:

Konkretyzowanie obszarów zainteresowań badawczych.
Formułowanie tematu pracy magisterskiej.
Budowanie też badawczych w oparciu o metody Research-based learning i konstruowanie konspektu pracy dyplomowej.
Kompletowanie bibliografii i podstawy źródłowej.
Zasady prowadzenia badań nad źródłami w tym interdyscyplinarne studia przedmiotowe.
Korekta merytoryczna i techniczna tekstu pracy dyplomowej.

Prezentacja fragmentów pracy magisterskiej na poszczególnych etapach jej powstawania.